

“Dat gebeurt mij toch niet!”

Waarom een levenstestament wél de moeite waard is

Stel: je hebt een eigen onderneming met een aantal medewerkers, een eigen huis, een lieve vrouw en twee prachtkinderen. Kortom: je hebt het goed voor elkaar. Dan slaat het noodlot toe. Door een ernstig auto-ongeluk raak je in coma, zonder direct uitzicht op herstel. In hoeverre denk jij dat je in deze situatie alles geregeld hebt?

Het antwoord zal je verbazen: nauwelijks. Juridisch gezien ben jij immers de enige rechtmatige persoon die beslissingen voor of over jezelf mag nemen. Zowel je vrouw als een eventuele zakenpartner hebben geen rechtsgeldige macht, wat kan leiden tot een stagnerend bedrijf, financiële problemen in de privésfeer en een zaak bij de rechtbank omtrent de bewindvoering. Een levenstestament kan dit alles voorkomen. Notarissen Yvonne Willemse en Tim Gielens vertellen graag hoe een levenstestament ervoor kan zorgen dat je de touwtjes in eigen handen houdt en welke voordelen het checken van eerder opgestelde testamenten kan hebben.

Wat is een levenstestament?

Je wilt er liever niet over nadenken, maar er komt vrijwel zeker een dag waarop je de hulp van anderen nodig gaat hebben. Misschien wel in hele grote mate omdat je zelf niet meer in staat bent om beslissingen te nemen, zoals bij geestelijke onbekwaamheid door een herseninfarct of dementie. “Een levenstestament zorgt ervoor dat je de regie kunt houden over jouw toekomst. Dat kan in principe op vrijwel alle denkbare vlakken. Het is een combinatie van een volmacht en een overzicht van persoonlijke wensen, zoals op het gebied van persoonlijke verzorging, medische beslissingen of het beheer van de financiën. In het document wordt bijvoorbeeld opgenomen in welke ge-

vallen je wel of niet behandeld wil worden en wie de contactpersoon moet zijn voor artsen en verpleegkundigen. Tevens is het een juridisch document waarin je bepaalt wie er namens jou beslissingen mag nemen als je daar zelf niet (meer) toe in staat bent. Dat hoeft natuurlijk niet per se de persoon te zijn die ook de financiële zaken behartigt. Wanneer dit niet vastgelegd is en er toch een situatie van geestelijke onbekwaamheid voorvalt, moet de zaak voorgelegd worden aan de rechtbank. Het is vele malen prettiger om de touwtjes zelf in handen te hebben.”

“Maar ik ben toch getrouwd?”

Er bestaat nog een grote misvatting over de beslissingsbevoegdheid van echtgenoten en over de kracht van een testament. “De afspraken die vastgelegd worden in een testament of huwelijk in gemeenschap van goederen, gaan pas in bij het overlijden. Bij leven, zorgen deze documenten niet voor beslissingsbevoegdheid. Wanneer je bijvoorbeeld zelf in het buitenland zit, mag jouw echtgenoot geen juridische documenten in jouw naam ondertekenen. Ook mag een echtgenoot in het geval van dementie geen beslissingen nemen voor/over de dementerende echtgenoot. Die volmacht bij leven kun je in een levenstestament wél vastleggen. Dat kan ingewikkelde en emotionele situaties van onmacht voorkomen.”

Voor wie is een levenstestament vooral aan te raden?

Het regelen van een levenstestament is typisch iets dat wordt uitgesteld, omdat je verwacht dat het nog niet nodig is. “In de praktijk zien we dat het levenstestament gezien wordt als iets voor ‘oude mensen’, terwijl het juist voor jonge mensen grote meerwaarde kan hebben. Ouderen hebben vaak nog een beperkt aantal

zaken die geregeld moeten worden; het huis is vaak al ingeruild voor een seniorenwoning en grote bezittingen zijn vastgelegd in een testament. Jongere mensen hebben echter een heel aantal meer zaken die geregeld moeten worden; van een pas gekocht huis tot de verantwoordelijkheid voor jonge kinderen, een baan of zelfs een eigen onderneming. Natuurlijk is de kans dat het op jongere leeftijd misgaat kleiner, maar de gevolgen voor iedereen om je heen zijn vele malen groter. Stel je voor dat je een eigen bedrijf hebt en je een ski-ongeluk krijgt, dan loopt je gehele onderneming vast omdat niemand anders bevoegdheid heeft om de nodige handtekeningen te zetten zodat het bedrijf kan blijven functioneren. Om financieel misbruik van een volmacht te voorkomen, stel je je eigen vertrouwenspersoon aan, eventueel onder toezicht van de notaris.”

Juridische check van eerder opgemaakte testamenten

Heb je diverse zaken vast laten leggen in een testament? Mogelijk is het voordelig om de juridische voorwaarden eens opnieuw na te gaan. “Met name op fiscaal gebied biedt een testamentcheck voordelen. In de huidige stand van zaken is er vaak meer mogelijk dan in de oude regelingen. Voorheen lag de focus in standaard testamenten op de bescherming van de langstlevende, terwijl er tegenwoordig ook bekeken wordt hoe je het (familie)vermogen zo goed mogelijk in stand houdt, oftewel: hoe je ervoor zorgt dat je zo min mogelijk (erf) belasting moet betalen. Met name de combinatie van het levenstestament en een check van het langstlevende testament, biedt een uitstekende manier om ervoor te zorgen dat het hele vermogen op een zo gunstig mogelijke manier verdeeld wordt, zowel bij leven als na overlijden.”

Levenstestament

Is een verzameling van één of meer machtigingen, waarbij die persoon een of meer anderen machtigt om namens hem beslissingen te nemen, als hij nog wel leeft, maar niet meer in staat is om dergelijke beslissingen te nemen (niet meer wilsbekwaam is), zoals wanneer hij in coma is geraakt of dement geworden is. Het kan bijvoorbeeld gaan om financiële zaken en de medische behandeling van de betrokkene.

Yvonne Willemse
- Notaris

Tim Gielens
- Notaris

Metis Notarissen

Beek: Australiëlaan 90 Maastricht Airport

Helten: Willem van Hornestraat 61

Gulpen: Looierstraat 2

Merkelbeek: Raadhuisstraat 1

Sittard: Parklaan 9

Valkenburg aan de Geul: Louis v.d. Maessenstraat 15

T. 088 304 0 304 (lokaal tarief) - www.metisnotarissen.nl

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00 - 12.45 uur en 13.30 - 17.15 uur, Beek en Sittard op maandag en woensdag tot 21.00 uur, Valkenburg op dinsdag tot 21.00 uur. Afspraken zijn ook mogelijk op andere tijdstippen en locaties, ook bij u thuis of op kantoor.